

Карасенко О. А.
студ. груп. ЕОАм – 13
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник – Гринів Т. Т.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ

До 1997 року майже вся інформація необхідна для розрахунку податкового зобов'язання по податкам, зборам, обов'язковим платежам і іншим внескам та складання відповідної податкової звітності забезпечувалася системою бухгалтерського обліку.

Реформування економіки України зумовило зміни у сфері оподаткування. За сучасних умов суб'єкти підприємницької діяльності сплачують до бюджету та державних цільових фондів велику кількість податків і зборів. Інформація про стан нарахування та сплати податків і зборів формується у податковому обліку. Бухгалтерський облік не забезпечує суб'єктів підприємницької діяльності у повному обсязі даними для формування показників податкової звітності, яка є досить специфічною. Тому податковий облік є важливою складовою фінансового обліку, а питання щодо його побудови та організації на підприємстві особливо актуальним [1].

Процес трансформації податкової політики країни, який супроводжувався зміною принципів і правил оподаткування господарських операцій життєдіяльності фірм-продуцентів товарних видів продукції та методик розрахунку податкового зобов'язання, призвів до того що бухгалтерський облік перестав в повній мірі задовольняти інформаційні потреби податкових органів [2]. це створило передумови для виникнення штучно створеної системи податкового обліку, яка стала епіцентром облікової роботи на суб'єктах господарювання та значно збільшила її обсяги. Ще більше посилюється процес дезінтеграції бухгалтерського обліку та оподаткування з переходом національної системи обліку до міжнародних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

У зв'язку з чим стала очевидною не лише відмінність у формуванні даних, які необхідні для складання фінансової та податкової звітності, а й постала проблема збереження бухгалтерського обліку.

Тому на нашу думку, першочерговим є вирішення проблеми методологічної та інформаційно-технологічної інтеграції бухгалтерського та податкового обліку, як на макротак і на мікрорівні.

Здійснення цього процесу можливе лише за умови скоординованої дії трьох центральних економічних органів: Державної податкової адміністрації України, Міністерства фінансів України та Державного комітету статистики України за такими напрямками: гармонізація понятійно-категоріального та термінологічного апарату, що використовується в різних законодавчо-нормативних актах, які регулюють бухгалтерський облік та оподаткування.

Відомо, що окремі поняття активів, зобов'язань, господарських операцій, які використовуються з метою оподаткування мають своє трактування, яке суттєво відрізняється від загальноприйнятого визначення у бухгалтерському фінансовому обліку (основні засоби та основні фонди, амортизація, тощо) [3];

- зближення методів оцінки та дати визнання активів, зобов'язань, окремих господарських операцій, що використовуються в бухгалтерському обліку та з метою оподаткування.

До цього напрямку можна віднести заміну правила "першої події" при визнанні доходів (виручки) від реалізації з метою оподаткування на загальновизнаний у світовій практиці метод "нарахування".

Крім цього необхідно відмовитися від перерахунку балансової вартості матеріальних цінностей (запасів), адже фактично існуюча методика податкового обліку валових витрат

пов'язаних з придбанням матеріальних цінностей (запасів) з наступним їх коригуванням в податковому обліку, відрізняється від бухгалтерського фінансового обліку таких витрат лише моментом їх визнання;

- уніфікація форм типових первинних бухгалтерських документів, що використовуються, як в бухгалтерському так і в податковому обліку;

- розробка принципів і моделей інформаційно-технологічної взаємодії бухгалтерського та податкового обліку на суб'єктах господарської діяльності різних організаційно-правових форм власності.

Для наближення податкового і бухгалтерського обліку потрібно відмовитись від міжнародних принципів бухгалтерського обліку і створити національну систему обліку. Для інтеграції бухгалтерського та податкового обліку необхідно скоординувати роботу трьох центральних економічних органів. На нашу думку доцільним є створення єдиного обліку.

Література:

1. *Податковий облік і аудит: підручник / М. П. Войнаренко, Г. В. Пухальська.* – К. : ВЦ «Академія», 2009.

2. *Пухальська Г. В. Податковий облік: причини виникнення, суть та організація на підприємстві // Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки.* – 2004. – №6.

3. *Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник.* – К.: А.С.К., 2000.

Касперович Ю.В.

студ. ФФБС, 5 курс

Київський національний торговельно-економічний університет

Науковий керівник – Василенко Л.І.,

к.е.н., доцент кафедри фінансів

АКТУАЛІЗАЦІЯ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

2009 рік продемонстрував, як Україна пристосовується до нових економічних реалій після стрімкого обвалу в четвертому кварталі 2008 року. Офіційні темпи падіння виробництва, швидше за все, не повною мірою відображають реальну ситуацію через існування величезного тіньового сектору (за деякими оцінками, частка тіньової економіки сягає 40—50%). Судячи з усього, величезні кошти, накопичені в тіньовому секторі, виступають своєрідною «жировою прокладкою», котра дає змогу пом'якшити різкий удар по економіці [2].

Важливість та актуальність даної теми не випадкова, проблема тіньової економіки знаходиться під пильною увагою вчених-економістів ще з 30-х років ХХ століття. В кінці 70-х років з'явилися перші серйозні дослідження у цій сфері. Однією з перших серйозних робіт в цій області є робота П.Гутмана (США) "Підпільна економіка" (1977 р.), в якій зверталася увага на неприпустимість ігнорування її масштабів і ролі [1]. У світовій та вітчизняній теорії та практиці проблемам тінізації економіки присвячені численні наукові праці.

Системний аналіз впливу кризи на динаміку процесів тінізації економіки нині потребує дуже детального аналізу та обговорення. Не зважаючи на наявність фундаментальних наукових розробок понять «криза» та «тіньова економіка», ще не дослідженими залишаються питання стосовно специфіки та особливостей трансформації тіньової економіки в умовах кризи. Цим обумовлено вибір теми дослідження та її наукову новизну.

Метою виступу є визначення та аналіз особливостей процесів тінізації економіки в період глобальної фінансово-економічної кризи.